

Epilepsieonderwijs bedreigd door geplande bezuinigingen

Wat gaat er gebeuren met het epilepsieonderwijs? Moeten de twee epilepsiescholen in ons land straks hun deuren sluiten? Deze vragen stonden centraal toen de regering begin 2011 de bezuinigingsplannen voor het speciaal onderwijs bekendmaakte. Ouders, leerkrachten en epilepsiedeskundigen maakten zich grote zorgen. En kwamen in actie!

In Den Haag namen politici brieven van leerlingen en een petitie in ontvangst.

Misschien hebt u er iets van meegekregen in het nieuws rond 14 februari, de eerste Europese epilepsiedag. Door de geplande bezuinigingen in het onderwijs zou het speciaal epilepsieonderwijs zwaar getroffen worden. De Epilepsie Vereniging Nederland (EVN), het Nationaal Epilepsie Fonds (NEF), ouders, leerkrachten en begeleiders sloegen de handen ineen om aandacht te vragen voor dit 'drama', zoals Renske Akerboom van het NEF het noemt. 'De twee epilepsiescholen helpen momenteel ongeveer vijftienhonderd kinderen met ernstige epilepsie', vertelt Akerboom. 'Ruim vijfhonderd kinderen reizen naar De Waterlelie in Heemstede en De Berkenschutse in Heeze; de andere duizend kinderen krijgen ondersteuning op hun eigen school. De scholen bieden hulp en zorg voor kinderen die het écht nodig hebben. Door de bezuinigingen komen deze kinderen enorm in de kou te staan.'

Budget gehalveerd

De twee epilepsiescholen geven speciaal onderwijs op locaties in het noorden en zuiden van het land, en werken met specialisten – ambulante begeleiders – die kinderen in

heel Nederland op hun eigen school ondersteunen. Door de bezuinigingen zouden beide scholen meer dan vijftig procent van hun totale budget moeten inleveren, zegt Olaf Corten. Hij is afdelingsleider van de dienst Ambulante Begeleiding van De Berkenschutse en ook betrokken bij het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOWE). 'De regering wil dat minder kinderen speciaal onderwijs volgen. Ook moet de kwaliteit van het onderwijs omhoog. Dit is natuurlijk onmogelijk met minder dan de helft van het geld. We zouden ons landelijk netwerk moeten opdoeken en de klassen veel groter moeten maken.'

Specialistische kennis

Kinderen die nu op De Waterlelie of De Berkenschutse zitten, krijgen onderwijs in kleine groepen en worden omringd door een team van experts, zoals logopedisten, fysiotherapeuten en muziekleraren. 'Dat is nodig', vertelt Akerboom, 'omdat deze kinderen vaak verschillende, complexe handicaps hebben. Soms hebben ze ook gedragsproblemen en komen ze met een flinke achterstand binnen omdat het op

Rutte negeert oproep oppositie

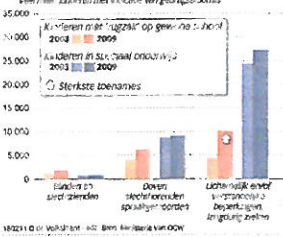
het debat over de bezuinigingen op het passend onderwijs is uitgelopen op een bots de oppositie eiste uitleg van de premier. Rutte wees naar minister Van Bijsterveldt.

De oppositie eiste uitleg van de premier. Rutte wees naar minister Van Bijsterveldt.

die minister ook naar de meest kwetsbare kinderen. Rutte had eerder op de dag al laten weten dat volgens hem onderwijsminister Marja van Bijsterveldt het al een prima plan. Op die dag ervoor had de minister immers ook aangekondigd een klomp geven in het debat over de bezuinigingen van 300 miljoen euro op het passend onderwijs. Ze zei dat alleen toe nog een te zullen kijken naar het snelle tempo waarin sommige maatregelen zouden worden ingevoerd.

De wijziging van de premier had een polariserend effect op de verkiezingscampagne. De oppositie was de kampen werd verdund. De oppositie slugde er niet in de minister te vermurwen de bezuinigingen, die nu juist zeldzaam leerkrachten en ambulante begeleiders hun baan kosten, te verscherpen of uit te stellen. Sluich op één punt. Het kabinet, zei Van Bijsterveldt, en een concessie. Dat was de luidere van een roedmoed naar het mogelijk is van de zorg voor deze kinderen.

Sterke toename aantal 'rugzakjes'

Wanneer is de 'rugzak' op gewone school? De toename van kinderen met leerproblemen is sterk toegenomen.

leef met de twee onderwijs. In die twee kinderen volgen van onderwijs, maar een minder aantal kinderen wordt opgenomen in speciale scholen. Deschouffeneit wordt mede ingegeven door de toename van de leerproblemen. Kinderen op basisscholen die niet in staat zijn om te leren op een gewone school worden naar speciale scholen gestuurd. Dit is een proces dat wordt ingegeven door de toename van de leerproblemen. Kinderen op basisscholen die niet in staat zijn om te leren op een gewone school worden naar speciale scholen gestuurd. Dit is een proces dat wordt ingegeven door de toename van de leerproblemen.

Veel te veel kinderen krijgen zorglabeltje

Kinderen met een zonder handicap moeten zo veel mogelijk samen naar school. Als dat ook nog een bezuiniging oplevert is dat mooi meegenomen.

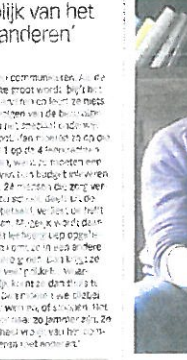
Minister Marja van Bijsterveldt heeft een punt met haar plannen voor passend onderwijs. Foto: Valerio

door Yvette den Broek
 Kennelijk roept het woord 'bezuinigen' weerstand op, nog voordat mensen in de gaten hebben waar de bezuinigingen voor nodig zijn. Dit geldt vooral als het gaat om bezuinigingen die mensen aangaan die de zorg nodig hebben. Kinderen op basisscholen die niet in staat zijn om te leren op een gewone school worden naar speciale scholen gestuurd. Dit is een proces dat wordt ingegeven door de toename van de leerproblemen.

het was bij de inverteerde rugzakje. Bovendien is de opsluiting voor kinderen met leerproblemen en ernstige leerproblemen niet meer mogelijk. Sinds 2003 is het aantal 'rugzakjes' met maar liefst 60 procent gestegen. 9 procent van de basisschoolkinderen heeft een leerprobleem. Dit is een proces dat wordt ingegeven door de toename van de leerproblemen.

Ze wordt juist zo vrolijk van het communiceren met anderen

Wanneer is de 'rugzak' op gewone school? De toename van kinderen met leerproblemen is sterk toegenomen.

Het ergste is de kinderen hebben niet de juiste plek in de klas.

'Het kabinet he slecht ingeleef'

Naam: Sine, Miel, Wijnberg, 10 jaar. Moeder van Jelle en Sine, 5 en 7 jaar. Cluster 4.

Steeds meer kinderen krijgen een 'label', maar het aantal leerlingen met epilepsie blijft gelijk. Toch wordt ook De Berkerschutte in Heeze hard getroffen door bezuinigingen.

Aanslag op budget epilepsie-school

door Olaf Corten
 Meerdere kinderen krijgen een 'label' voor te veel kinderen krijgen een zorglabeltje van Yvette den Broek geleden (ED 25 februari). Voor iemand die zichzelf onderzoeker noemt heeft zij wel een erg beperkte kijk op de zaak. Inderdaad is het zo dat de groei van het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs de afgelopen jaren te fors is geweest en dat te veel leerlingen gesigmatiseerd worden in de politieke discussie worden eenstemmig geluiden gehoord, het stelsel van de Leerling Gebonden Financiering (LGF) heeft geleid tot een toename van de leerproblemen.

Onderwijs in Heeze. De Berkerschutte in Heeze is hard getroffen door bezuinigingen.

Renke Akerboom: 'Het nieuws over de bezuinigingen maakte veel los. Mensen waren erg bezorgd.'

andere scholen niet ging. Je ziet vaak dat deze kinderen opbloeien in het speciaal epilepsieonderwijs. Voor kinderen die het met wat extra hulp wel redden op een andere school, is de ambulante begeleiding essentieel, zegt Corten. 'Omdat de groep kinderen met epilepsie en onderwijsproblemen klein is, kun je niet van gewone leerkrachten verwachten dat zij weten hoe je deze kinderen het beste kunt helpen. Onze begeleiders hebben die kennis wel en brengen deze over op leerkrachten.'

Succesvolle actie
 Het mag duidelijk zijn: de scholen, het NEF, de EVN én de ouders waren erg ongelukkig met de bezuinigingsplannen. Daarom zetten ze gezamenlijk een actie op touw om aandacht te vragen voor het epilepsieonderwijs. Ze verstuurden persberichten, vroegen leerlingen van de twee scholen een brief te schrijven aan de minister en haalden hiermee het Jeugdjournaal van 14 februari. De dag erna gingen de actievoerders naar Den Haag om politici de brieven van leerlingen en een petitie aan te bieden. Dit werd gefilmd door Hart

van Nederland. De actie had succes: tijdens het algemeen overleg van de Tweede Kamer op 16 februari en in landelijke media kregen de epilepsiescholen veel aandacht. Terecht, vindt Corten. 'Het epilepsieonderwijs is bij uitstek een goed voorbeeld van passend onderwijs zoals het kabinet dat graag wil. Een groot deel van de leerlingen met epilepsie wordt geholpen in het reguliere onderwijs. Een kleine, constante groep volgt speciaal onderwijs.'

Uitzondering maken
 Naast de bezuinigingen heeft het kabinet ook plannen om het speciaal onderwijs anders te financieren. Nu kunnen ouders nog zelf een geschikte school kiezen voor hun kind; straks zou deze verantwoordelijkheid bij schoolbesturen komen te liggen. Zij krijgen dan de plicht - en het geld - om passend onderwijs voor alle kinderen te bieden. Voor kinderen die slecht of niet zien of horen, maakt het kabinet een uitzondering. Voor hen blijft extra geld beschikbaar. In hun persberichten, petitie en brieven vroegen de actievoerders om zo'n uitzondering ook voor kinderen met

De doos met de hartenkreten van leerlingen.

epilepsie te maken. Corten: 'Onze groep kinderen kun je vergelijken met kinderen die slecht zien of horen. De groep is vrij constant van grootte en er is specifieke expertise nodig

om deze kinderen te helpen. Daarom vinden we dat ook kinderen met epilepsie recht hebben op extra geld.'

Deuren open

Het nieuws over de bezuinigingen maakte veel los, merkte Akerboom bij het NEF. 'Mensen waren erg bezorgd. Er gingen verhalen over mogelijke sluiting van de scholen; dat zou een ramp zijn voor veel ouders en kinderen. Mensen hebben vaak al veel scholen geprobeerd en ze zijn blij dat hun kind eindelijk zijn plek heeft gevonden.' Ze voelden zich gesteund door de berichten in het nieuws en reacties uit hun omgeving, zegt Akerboom. 'Iedereen snapt dat kinderen met veel aanvallen extra zorg nodig hebben.' Door alle aandacht in het begin van het jaar kwamen verschillende politici - onder wie minister Van Bijsterveldt - en journalisten een kijkje nemen op de epilepsiescholen. 'Onze deuren staan open voor mensen die willen zien hoe we werken', zegt Corten. 'We bieden hoogwaardige zorg en begeleiden zo veel mogelijk leerlingen terug naar het reguliere onderwijs. Precies zoals het kabinet dat wil, maar dan mét deskundige hulp.'

Tekst: Sigrid van den Berg / Foto's: Renske Akerboom ■

'Dankzij De Berkenschutse kan Noah naar een gewone middelbare school'

Noah van den Akker (12) zit sinds vijf jaar op De Berkenschutse. Ze zit nu nog in groep 8, maar gaat na de zomervakantie waarschijnlijk naar een gewone middelbare school. Zonder De Berkenschutse was Noah nooit zo ver gekomen, vertelt moeder Nicole Geerars.

Meteen na haar geboorte kreeg Noah absences. Toen ze drie was, bevestigde een EEG wat de kinderarts al vermoedde: epilepsie. De eerste jaren zat Noah op een gewone basisschool, maar ze kon daar niet meekomen. Haar ouders begonnen daarom de zoektocht naar een geschikte school voor hun dochter. 'De Berkenschutse lag voor de hand, maar ik vond het vreselijk om een kleuter daar in een taxi naartoe te sturen', zegt Nicole. Ze was om toen ze een kijkje nam in de school. 'Het is een geweldige school. De klassen zijn klein, kinderen krijgen logopedie, fysiotherapie, alles wat ze nodig hebben. Noah is er altijd met plezier naartoe gegaan.'

Moeilijke beslissing

Afgelopen maanden maakte Noah net als andere kinderen in groep 8 de citotoets. Ze kreeg het advies vmbo-basis. Nicole: 'Voor de tweede keer in ons leven staan we voor

een belangrijke keuze. Gaat Noah naar het vmbo van De Berkenschutse of naar een gewone school? Noah wil graag naar een gewone school: een 'groen' vmbo bij ons in de buurt. Ze is gek op paarden en daar kan ze met dieren werken en meer over paardenhouderij leren. Ze wil ook niet meer met de taxi. Ik had een voorkeur voor De Berkenschutse omdat ze daar altijd goed begeleid is. Maar de tijd dat wij als ouders alleen beslissen, is voorbij.'

Aangenomen

Noah volgde een aantal observatielessen op het vmbo van haar keuze en werd aangenomen. Geweldig, vindt haar moeder, maar ook spannend. Want kan ze het daadwerkelijk aan? Wordt ze goed begeleid? En accepteren de andere kinderen haar? 'Aan de buitenkant zie je niet zo veel aan Noah,' vertelt Nicole, 'maar ze heeft nog steeds een ontwikkelingsachterstand en leert langzamer.' Nicole hoopt dat er geld beschikbaar blijft voor extra ondersteuning voor kinderen in het reguliere onderwijs. Ook voor andere ouders en kinderen hoopt ze dat de bezuinigingen zullen meevallen. 'Dankzij De Berkenschutse is Noah's achterstand niet groter geworden. Elk kind verdient het om zo goed mogelijk onderwijs te krijgen.'